

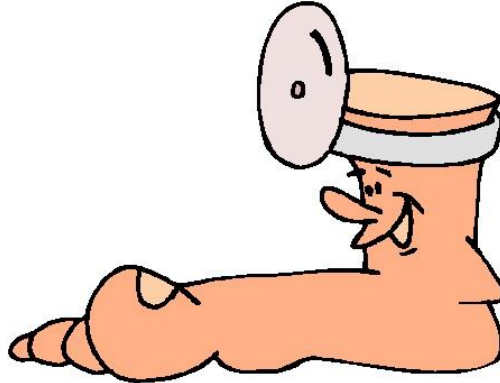
DIYABETİK AYAK İNFEKSİYONLARINA REHBERLER EŞLİĞİNDE TEDAVİ YAKLAŞIMI

Prof. Dr. Neşe Saltoğlu
Cerrahpaşa Tıp Fakóltesi,
Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD
KLİMİK DAIÇG , 16.03.2013

Diyabetik bir hastada herhangi bir yara varlığında hekim infeksiyon olasılığını düşünmelidir.

- Ayak yarası ile başvuran diyabetik bir hasta 3 basamakta incelenmelidir:
- **1. Tüm vücut muayenesi**
- **2. Etkilenen bacak veya ayağın muayenesi**
- **3. İnfekte yaranın değerlendirilmesi**

KLİNİSYEN DAİ RİSKİNİ ARTTIRAN FAKTÖRLERİN FARKINDA OLMALI

- Probe to bone testinin pozitif olması
- Tekrarlayan ayak ülserlerinin olması
- Ülserin >30 gün olması
- Travmatik ayak yarası
- Etkilenen ayakta periferik damar hastalığı olması
- Önceki alt ekstremitte ülserleri
- Duyu kaybı
- Renal yetmezlik

DİYABETİK YARADA İNFEKSİYONUN DEĞERLENDİRİLMESİ

- Hekim en azından iki klasik semptom veya inflamasyonun klasik iki bulgusu (**eritem, hassasiyet, sıcaklık, ağrı veya indurasyon**) veya **pürülan sekresyon** bazında infeksiyonu tanısı koymalı
- İlave ya da sekonder bulgular olabilir:
  - pürülan olmayan sekresyonlar
  - kanayabilen ya da rengi değişmiş granülasyon dokusu
  - kötü koku

YAŞAMI TEHDİT EDEN İNFEKSİYONUN BULGULARI

- Sistemik inflamatuvar yanıtın varlığı
- İnfeksiyonun hızlı ilerlemesi
- Yaygın nekroz veya gangren
- Yaygın doku harabiyeti
- Özellikle orta/arka ayakta yaygın kemik harabiyeti
- Görüntüleme dokuda gaz veya muayeneden krepitasyon
- Yaygın ekimoz veya peteşi
- Özellikle hemorajik bül
- Yarada yeni başlayan anestezi

- **Kronik yarada infekte olup olmadığı kararını vermek güçtür!**
  - Gevrek ya da rengi değişmiş granülasyon dokusu
  - Kötü koku, beklenmeyen ağrı-hassasiyet.
  - Uygun tedaviye rağmen iyileşmeme
  - Kültürler yardımcı olabilir

ULCER

Clean, Debride and probe the bone
Asses Inflammatory Signs
Asses Critical Ischemia*
Asses Suitability plan X rays

No

Is there Infection?

Yes

Treatment; Off-Loading; Adequate Footwear; No antibiotic therapy

Control to cure

Infection Severity? Metabolic State?
Underlying Disease? Psychological/
Social Status?

Severe Infection

Moderate Infection

Mild Infection

Moderate-Severe

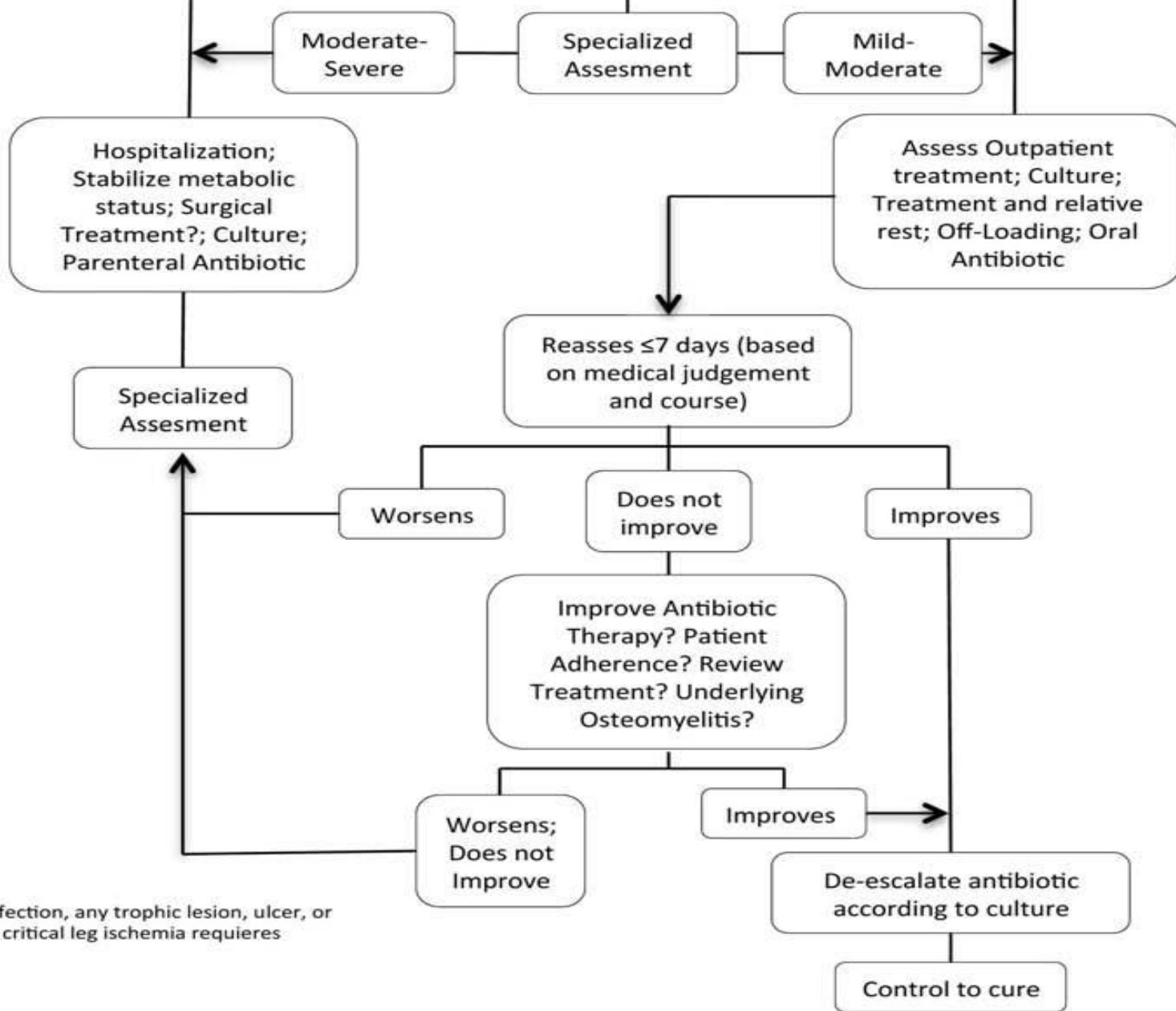
Specialized Assesment

Mild-Moderate

Hospitalization;
Stabilize metabolic status; Surgical Treatment?; Culture; Parenteral Antibiotic

Assess Outpatient treatment; Culture; Treatment and relative rest; Off-Loading; Oral Antibiotic

regardless of the presence of infection, any trophic lesion, ulcer, or wound with suspected associated critical leg ischemia requires specialized assessment

DIYABETİK AYAK İNFEKSİYONLARI TEDAVİ YÖNETİMİ

- **DAİ tanılı hastada kimden ne zaman konsültasyon istenmeli,**
- **DAİ olan hangi hasta ayaktan , hangi hasta yatarak izlenmeli?**

o **DAİ olan hangi hastalar hastanede izlenmeli?**

- Şiddetli infeksiyonu olanlar
- Ciddi periferik arter hastalığı olan orta şiddetli infeksiyonlu hastalar/evde bakım olanağının olmaması
- Psikolojik veya sosyal nedenlerden dolayı evde bakımı yapılamayan hastalar başlangıçta yatırılmalı
- Ayaktan tedavi ile iyileşemeyen hastalar.

- **DAİ lu hastada başlangıç antibiyotik seçimi ne olmalı?**
- **Tedavi ne zaman değiştirilmeli?**
- **Osteomyelitte antibiyotik tedavisi nasıl olmalı?**

- Antibiyotik tedavisi başlangıçta ampiriktir.
- **Ampirik tedavi seçimi hastalığın şiddeti bazında ve tahmini etken/lere göre olmalı**
  - klinik ve epidemiyolojik veriler dikkate alınarak seçilmeli
- Kesin tedavi infekte dokunun kültür sonuçları esas alınarak düzenlenmeli
  - Tedavisi de ve tanısı da güç olan osteomyelite dair şüphe var ise görüntüleme yararlı olacaktır.

ANTİBİYOTİK SEÇİMİNDE KLİNİSYENİN DİKKAT ETMESİ GEREKEN SORULAR?

○ **Hasta klinik olarak infekte ise** şu soruları değerlendirmeli:

- MRSA riski yüksek mi?
- Geçen ay içerisinde antibiyotik kullanmış mı?
- Psödomonas riski var mı?
- İnfeksiyonun şiddeti ne?

o Tedavide MRSA'nın kapsanması gereken durumlar

- Önceki MRSA infeksiyonu olması
- MRSA lokal kolonizasyon /infeksiyon prevalansının yüksek olması (%30-50)
- Klinik olarak **şiddetli infeksiyonun** olması

- Son bir ay içerisinde antibiyotik tedavisi almışsa
  - Ampirik tedavi Gram negatif basile etkili bir tedaviyi kapsamalı
  - Anaeroplara hafif-orta şiddetli infeksiyonda sık değildir.
  - Uygun debritleme yapılmış ise anti-anaerob ajanın tedaviye eklenmesi gerekli değildir.
- Şiddetli -nekrotizan infeksiyonda anaeroplara kapsanmalıdır!

PSÖDOMONAS RISKİ VAR MI?

- Tedavide *Pseudomonas aeruginosa*'nın ampirik olarak kapsanması psödomonasın doğru etken olduğu düşünülen risk faktörü olan hasta dışında gerekli değildir.
- **Risk varsa ampirik antipsödomonal tedavi başlanmalıdır.**
  - Sıcak iklimli ülkelerde, ülkemiz de dahil psödomonas daha çok prevalandır.

Diyabetik Ayak İnfeksiyonlu Hastalarda Risk Faktörleri, Etken Mikroorganizmalar, Antimikrobiyal Tedavi ile Prognoza Etkili Faktörlerin Değerlendirilmesi

N Saltoğlu, M Yemişen, A Çağatay, A Kadanalı, A Batırel, T Aslan, D Öztürk, B Ertürk Şengel, O Öncül, G Şengöz, N Özgüneş, N Uzun, F Şimşek, Y Küçükardalı, Ü Tözalgan, N. Tuna, Ö Ergönül, A Vatan, H Eraksoy, G Karagöz, S Özer, Y Akkoyunlu, N Ceran, L Mülazımoğlu, H Ay, K Kılıç, F Yılmaz, T Yıldırım, E Zerdali, F Sargın, F Pehlivanoglu, Ö Ak, M. Sönmezoğlu, Oğuz Karabay, M Özyazar, M Altıntaş

KLİMİK Derneği Diyabetik Ayak İnfeksiyonları Çalışma Grubu

- 313 hasta, 15 merkez
- Yumuşak dokudan en sık izole edilen bakteriler
  - Enterobacteriaceae, %34,7
  - S. aureus %27,7
  - Psödomonas %16,6
- kemik dokudan izole edilen bakteriler
  - 6 hastada Enterobactericea,
  - 3 hastada Pseudomonas,
  - 3 hastada stafilokok

- a. Hafif-orta şiddetli arası infeksiyonu olan hastalarda , yakın zamanda antibiyotik kullanım öyküsü yok ise **aerop Gram pozitif bakterileri** hedeflemek yeterlidir.
- b. Şiddetli infeksiyonlar için **geniş spektrumlu ampirik antibiyotik başlanması**, kültür sonuçları ve antibiyotik duyarlılık verilerinin dikkate alınması önerilir.

TEDAVI DEĐIŐIKLIĐI

- Kesin tedavi hastanın klinik tedaviye vermiŐ olduğu yanıt bazında olduğu kadar, uygun alınmiŐ kültürler ile yara örneklerinin antibiyotik duyarlılık sonuÇları bazında değerlendirilmeli
  - **Kültür sonuğlarına göre hastanın klinik yanıtı iyi ise devam edilebilir- ya da baŐlangıŐ tedavinin daraltılması dŐnlmelidir.**

- Hastanın tedavi yanıtı iyi değilse hasta bazında değerlendirilir.
  - Ampirik tedaviye yanıt iyi değilse tedavi genişletilmesi tüm üreyen patojenleri de içerecek şekilde düşünülebilir!
  - KNS ve difteroidlerin başlangıçta tedavide kapsanması gerekli değildir.

- **Ne zaman?**
- **Hangi antimikrobiyaller ?**
  - **IDSA 2012 DAİ ları rehberi**

Table 8. Suggested Empiric Antibiotic Regimens Based on Clinical Severity for Diabetic Foot Infections^a

Infection Severity	Probable Pathogen(s)	Antibiotic Agent	Comments	
Mild (usually treated with oral agent[s])	<i>Staphylococcus aureus</i> (MSSA); <i>Streptococcus</i> spp	Dicloxacillin	Requires QID dosing; narrow-spectrum; inexpensive	
		Clindamycin ^b	Usually active against community-associated MRSA, but check macrolide sensitivity and consider ordering a “D-test” before using for MRSA. Inhibits protein synthesis of some bacterial toxins	
		Cephalexin^b	Requires QID dosing; inexpensive	
			Levofloxacin ^b	Once-daily dosing; suboptimal against <i>S. aureus</i>
			Amoxicillin-clavulanate^b	Relatively broad-spectrum oral agent that includes anaerobic coverage
		Methicillin-resistant <i>S. aureus</i> (MRSA)	Doxycycline	Active against many MRSA & some gram-negatives; uncertain against streptococcus species
			Trimethoprim/ sulfamethoxazole	Active against many MRSA & some gram-negatives; uncertain activity against streptococci

Moderate (may be treated with oral or initial parenteral agent(s)) or severe (usually treated with parenteral agent(s))	MSSA; <i>Streptococcus</i> spp; Enterobacteriaceae; obligate anaerobes	Levofloxacin ^b	Once-daily dosing; suboptimal against <i>S. aureus</i>
		Cefoxitin ^b	Second-generation cephalosporin with anaerobic coverage
		Ceftriaxone	Once-daily dosing, third-generation cephalosporin
		Ampicillin-sulbactam^b	Adequate if low suspicion of <i>P. aeruginosa</i>
		Moxifloxacin ^b	Once-daily oral dosing. Relatively broad-spectrum, including most obligate anaerobic organisms
		Ertapenem^b	Once-daily dosing. Relatively broad-spectrum including anaerobes, but not active against <i>P. aeruginosa</i>
		Tigecycline ^b	Active against MRSA. Spectrum may be excessively broad. High rates of nausea and vomiting and increased mortality warning. Nonequivalent to ertapenem + vancomycin in 1 randomized clinical trial
		Levofloxacin ^b or ciprofloxacin ^b with clindamycin ^b	Limited evidence supporting clindamycin for severe <i>S. aureus</i> infections; PO & IV formulations for both drugs
		Imipenem-cilastatin^b	Very broad-spectrum (but not against MRSA); use only when this is required. Consider when ESBL-producing pathogens suspected

MRSA	<i>Linezolid</i> ^b	Expensive; increased risk of toxicities when used >2 wk
	Daptomycin ^b	Once-daily dosing. Requires serial monitoring of CPK
	Vancomycin ^b	Vancomycin MICs for MRSA are gradually increasing
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	Piperacillin-tazobactam ^b	TID/QID dosing. Useful for broad-spectrum coverage. <i>P. aeruginosa</i> is an uncommon pathogen in diabetic foot infections except in special circumstances (2)

MRSA, Enterobacteriaceae, <i>Pseudomonas</i> , and obligate anaerobes	Vancomycin ^c , ceftazidime, cefepime, <i>piperacillin-tazobactam</i> ^b , aztreonam, ^b or a carbapenem ^b	Very broad-spectrum coverage; usually only used for empiric therapy of severe infection. Consider addition of obligate anaerobe coverage if ceftazidime, cefepime, or aztreonam selected
--	--	--

^c Daptomycin or linezolid may be substituted for vancomycin.

Table 7. Studies of Antibiotic Therapy for Diabetic Foot Infections Published Since 2004 (and Not Included in Previous Version of This Guideline)

Antibiotic Agent(s) (Route)	Patients Treated, No.	Study Design	Patient Group	Type/Severity of Infection	Reference
Metronidazole + ceftriaxone vs ticarcillin/clavulanate (IV)	70	Prospective open label	H	Older men, Wagner grades 1–3	Clay 2004 [150]
Ceftobiprole vs vancomycin + ceftazidime (IV)	828	RCDBT DFI subgroup	H	cSSSI	Deresinski 2008 [147]
Piperacillin/tazobactam vs ampicillin/sulbactam (IV)	314	Prospective open label	H	Moderate/severe infected DFU	Harkless 2005 [149]
Daptomycin vs vancomycin or Semisynthetic penicillin (IV)	133	RCSBT DFI subgroup	H	Gram + DFI	Lipsky 2005 [155]
Ertapenem vs piperacillin/tazobactam (IV)	586	RCDBT	H	Moderate/severe DFI	Lipsky 2005 [120]
Moxifloxacin (IV to PO) vs piperacillin/tazobactam (IV) to amoxicillin/clavulanate (PO)	78	RCDBT DFI subgroup	H	cSSSI, including DFI (not classified)	Lipsky 2007 [148]
Pexiganan (topical) vs ofloxacin (PO)	835	2 RCDBTs	O	Mildly infected DFU	Lipsky 2008 [114]
Ceftriaxone vs fluoroquinolone (IV)	180	Prospective open label	H	“Severe limb-threatening” DFI	Lobmann 2004 [151]
Moxifloxacin vs amoxicillin/clavulanate (IV to PO)	804	Prospective open label	H	cSSSI, including DFI	Vick-Fragoso 2009 [152]
Tigecycline vs ertapenem (IV)	944	RDBCT	H	Qualifying DFI± osteomyelitis	Clinicaltrials.gov 2010 [158]
Piperacillin/tazobactam vs imipenem/cilastatin (IV)	62	RCT open-label	H	Severe DFI, including osteomyelitis	Saltoglu 2010 [157]

TEDAVI YOLU NE OLMALI?

- **Tedavi yolu infeksiyonun şiddetine göre seçilmeli**
- **Şiddetli infeksiyonda ve bazı orta şiddetli infeksiyonda** en azından başlangıçta **parenteral** tedavi başlanmalı
- Hasta sistemik olarak iyi ve kültür sonuçları da buna uygun olduğunda oral tedaviye geçilmeli
- **çoğu hafif infeksiyonda ve birçok orta şiddetli infeksiyonda** biyoyararlanımı yüksek oral antibiyotikler yeterli , bazı seçilmiş hafif yüzeysel infeksiyonda topikal etkili antibiyotik seçilebilir.

TEDAVI SÜRESİ NE OLMALI?

- Tedavi süresinin seçimi
  - Hastalığın şiddeti
  - Kemik enfeksiyonu varlığı
  - Tedaviye klinik yanıt
- Antibiyotik tedavisi infeksiyon bulgularının ortadan kalkmasına kadardır, yara tamamen iyileşene kadar tedavi sürdürülmemelidir.

- Yumuşak doku infeksiyonunda yaklaşık 1-2 hafta
- Orta-şiddetli infeksiyonda 2-3 hafta
- Şiddetli infeksiyonda başlangıçta parenteral 2-4 hafta

○ Kemik-eklem infeksiyonunda

- Radikal rezeksiyon yapılmış infekte doku kalmamışsa sadece 2-5 gün kısa süreli antibiyotik tedavisi yeterlidir.
- infekte yumuşak doku kalmış , kemikte infeksiyon yoksa 1-3 hafta tedavi
- İnfekte kemik kalmaya devam ediyorsa (başlangıçta parenteral) **4-6 hafta** tedavi
- Cerrahi uygulanmamış veya post -op rezidü ölü kemik (başlangıçta parenteral) **3 ay üzerinde tedavi**

- **Nekrotik doku veya kallusu çevreleyen bir yarada minörden -yaygına değişebilen debritman düşünmeli**
- Seçilmiş olgularda hem cerrahi hem de primer tıbbi stratejiler düşünölmelidir.

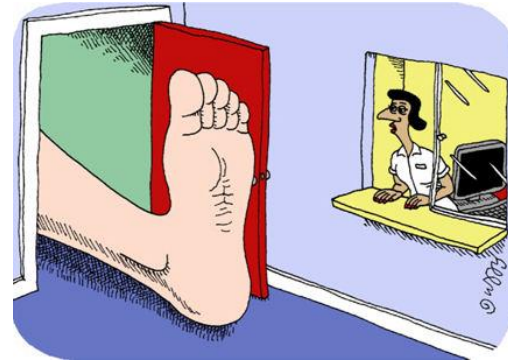

TABURCU KRİTERLERİ NE OLMALI?

- Hasta taburcu edilmeden önce klinik olarak stabil olmalı
- Herhangi bir acil cerrahi müdahale gereksinimi olmamalı
- Glisemik kontrolü sağlanmış olmalı
- Kullanılacak antibiyotik/leri planlanmış olmalı
- Ayağı yükten kurtarılmalı(off-loading)
- Spesifik yara bakımı uygulanmalı
- Ayaktan izlenmeye devam edilmeli

- **Tüm infekte yaralarda antibiyotik başlanmalı, ancak eğer uygun yara bakımı ile kombine edilmez ise yetersiz kalacaktır.**

- **DAİ spesifik tedavisinde**
  - **Hiperbarik oksijen tedavisi**
  - **Groht faktör**
  - **Maggot (larva) tedavisi**
  - **Negatif basınçlı tedavi (Vakum)** rutin olarak tavsiye edilmez

ÖNERİLER

- Klinik olarak infekte olmayan yaralarda antibiyotik kullanılmamalı!
  - Antimikrobiyal direncin artması
  - Gereksiz maliyet
  - İlaç ilişkili yan etkilerin gelişmesi

- Her sağlık alanında komplike diyabetik ayak için bir rehber oluşturulmalı
- Komplike diyabetik ayakları multidisipliner bir kurul izlemeli
- Deneyimli sağlık çalışanlarından oluşmalı

- Multidisipliner kurul alanın özelliklerine göre değişebilir.
  - Vasküler cerrah ve genel cerrah, infeksiyon hastalıkları uzmanı, endokrin uzmanı, deneyimli diyabetik ayak hemşiresini ya da podolog içermeli
- Bu kurul hastayı izlemeli ve hasta için gereken bakımı/konsültasyon hizmetini vermeli.

MULTIDISIPLINER AYAK BAKIM KURULU

- Hastanın diyabetini regüle etmeli
- Kardiyovasküler riski azaltmalı
- Eğer varsa anemi veya renal yetmezliği ile mücadele etmeli
- Hastanın başlangıç tedavilere tıbbi, cerrahi ve diyabet tedavilerine yanıtın değerlendirmeli
- Ayağı değerlendirmeli, ayak bakımı, debritleme, yükten kurtarma ve diğer cerrahi müdahale ihtiyaçlarını gözden geçirmeli

Dikkatiniz için
teşekkürler